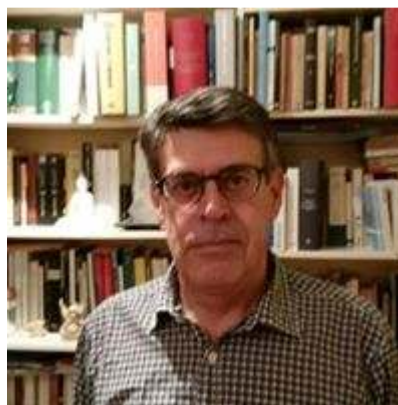

Jordi Conde Castejón

SEMBLANÇA PROFESSIONAL

Observatori de Dret Public, IDP Barcelona

Autors: Xavier Padrós
M. del Mar Pérez Velasco

El passat 1 d'octubre va morir Jordi Conde Castejón, advocat de la Generalitat i professor de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona, nascut a Barcelona el 19 de febrer de 1956. Tant en la seva trajectòria professional com acadèmica, es va mostrar com un estudiós del dret, sempre interessat per esbrinar els límits de la regla jurídica com a instrument que possibiliti la protecció davant d'imposicions o desequilibris socials i com a mecanisme d'acceptabilitat més adequat per al govern del poder públic en una societat democràtica.

L'any 1981 es va llicenciar en Dret a la Universitat de Barcelona, on va tenir ocasió de coincidir amb professors i juristes que el van influir al llarg de la seva carrera professional i acadèmica. Com a becari col·laborador els cursos 1979-1981 de la llavors Càtedra de Dret Polític, que dirigia Jordi Solé Tura, va conèixer els professors Miguel Angel Aparicio i Eliseo Aja. L'any 1982, en la diplomatura superior en Criminologia, va contactar amb el seu director, el professor Roberto Bergalli, a qui sempre va considerar com a un mestre i al que va agrair l'aprofundiment en el coneixement del dret amb rigor i des d'una perspectiva més amplia, que connectava amb les seves inquietuds polítiques i socials. Aquestes coneixences van propiciar que, anys més tard, participés en projectes de l'Institut de Dret Públic liderat pel professor Aja i en debats i seminaris de l'àrea del grup de professors propers a Roberto Bergalli, amb excel·lents convidats que van ser tot un referent, com ara els professors Luigi Ferrajoli o Stefano Rodotà.

Després d'haver treballat durant uns anys en l'àmbit privat, va ingressar l'any 1983 a la Generalitat de Catalunya, on desenvoluparà la seva trajectòria principalment en l'àmbit de l'assessorament jurídic a diversos Departaments. Aquesta activitat professional la compaginarà amb la seva tasca acadèmica com a professor associat al Departament de Dret Constitucional de la Universitat de Barcelona des de 1994, el que li permetrà combinar al llarg dels anys la pràctica jurídica en diversos sectors (indústria, audiovisual, autogovern, memòria històrica, globalització, noves tecnologies, etc.) amb l'anàlisi i estudi dels impactes sobre el dret dels diversos canvis i innovacions que en cada àmbit s'anaven produint.

Com a cap de l'Assessoria Jurídica del llavors Departament d'Indústria des del 1989 va poder copsar els reptes i alhora els límits de la posada en marxa d'una nova Administració en un nou marc normatiu en permanent evolució tant a nivell europeu com intern. Va captar el debat en torn a les noves funcions reguladores de l'Estat en el marc d'una economia de mercat, projectant-lo concretament sobre la reglamentació del sector industrial i sobre la creació de

l'entramat institucional propi de la Generalitat, analitzant la regulació de l'empresa pública catalana d'aquell període.

La seva tasca al front de l'Assessoria Jurídica del Departament d'Indústria es perllonga fins al 1997. Durant aquests anys conclou el Mestratge en Dret Públic de Catalunya (1987-1989). Participa igualment en la col·lecció sobre l'anàlisi de la conflictivitat competencial endegada per l'Institut d'Estudis Autònoms, dins la qual publica l'any 1992 *"La conflictivitat competencial: El concepte de bases"*. També va analitzar i estudiar el repartiment competencial i la seva problemàtica envers els àmbits propis del Departament d'Indústria, com varen ser les controvèrsies suscitades sobre les competències de la Generalitat en matèria de metrologia o en l'àmbit de la seguretat industrial, donant lloc a la publicació de sengles articles, en col·laboració amb M. del Mar Pérez, als n.ºs 15 i 16 de la Revista Autònoms: *"Nota sobre les sentències del Tribunal Constitucional 100/1991 i 236/1991, relatives a la metrologia"* (1992) i *"Nota sobre la regulació industrial: comentari a la Llei d'Indústria"* (1993).

En els anys posteriors aprofundirà en l'estudi de la necessitat de protecció de nous béns jurídics, com el medi ambient que, a manca llavors d'una estructura institucional pròpia, s'integrava paradoxalment en el gruix de competències del dit Departament d'Indústria sobre control atmosfèric i altres àmbits. L'any 1996 publicarà, amb Elisenda Malaret i M. del Mar Pérez, *"La regulació municipal del medi ambient y la industria"* dins l'obra col·lectiva coordinada pel professor José Esteve Pardo *"Derecho del medio ambiente y Administración Local"*.

L'any 1994 s'havia incorporat com professor associat al Departament de Dret Constitucional de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona impartint, al llarg dels anys, diverses assignatures relatives a l'anàlisi dels principis constitucionals i les institucions de l'Estat, el règim autòmic i la distribució de competències, i participant en seminaris i grups de treball que li van permetre aprofundir els seus coneixements en aquests àmbits.

Des de 1997 fins el 2000 es Secretari del Consell Audiovisual de Catalunya (CAC). La col·laboració amb el llavors president del CAC, Lluís de Carreras, en la posada en marxa d'aquest nou organisme, fins aleshores inèdit en el nostre ordenament jurídic, va constituir una de les etapes més interessants de la seva vida professional, ja que suposava implementar un nou model d'administració independent. Això va donar lloc a la seva immersió en l'estudi dels àmbits de l'audiovisual i les telecomunicacions, sectors que en aquells moments iniciaven una important transformació tant econòmica com tècnica, i en un context de globalització, travessat per les noves formulacions del concepte de servei públic. Prova d'aquella etapa profitosa són diverses publicacions com ara *"El Reglamento de las telecomunicaciones por cable"* a la obra col·lectiva *"Derecho de las Telecomunicaciones"* coordinada per Javier Cremades (1997); *"La convergència en el sector de les comunicacions i la crisi de la regulació"* (Revista Escola Catalana, n.º 354, 1998); i *"La televisió per cable a Catalunya"* a *"Els consells audiovisuals a Europa"* (Quaderns del CAC, n.º 1, 1998). Els juliols dels anys 1998 i 1999 és coordinador de diversos cursos a la Universitat Menéndez Pelayo a Barcelona, sobre *"La regulació de las telecomunicaciones"* i sobre *"El reto de las telecomunicaciones: operadores globales y pluralidad de instancias de regulación"*, en col·laboració amb la professora Elisenda Malaret, que era la directora dels mateixos i amb la que va col·laborar professionalment al llarg dels anys.

Aquella etapa va acabar abruptament i amb ella molts dels projectes que havia iniciat en el CAC. Durant els següents quatre anys va ésser destinat a l'àrea de Serveis Consultius del Gabinet Jurídic on va seguir estudiant els impactes jurídics dels nous fenòmens tecnològics, com ara internet, inspirat per les lectures de Lawrence Lessig sobre l'efecte de les noves formes de regulació (la llei del ciberespai) en les relacions socials. Publica en col·laboració amb M. del Mar Pérez l'article "*Regulación versus autorregulación en internet y los nuevos servicios de comunicación*" (dins l'obra col·lectiva "*Régimen Jurídico de Internet*", coordinada per Javier Cremades, 2001). Més tard, va publicar també "*La regulación de los medios audiovisuales, criterios técnicos y decisiones políticas: la posición de los diversos poderes territoriales*", dins l'obra col·lectiva coordinada per Joaquín Tornos, "*Democracia y medios de comunicación*" (2002).

En el període 2003 a 2010, que es correspon amb l'etapa del Govern tripartit, va ésser Cap de l'Assessoria Jurídica del Departament de Relacions Institucionals i Participació. Els anys 2004-2006 va ser també Secretari de la Comissió Assessora de la Reforma de l'Autogovern, presidida pel professor Miquel Caminal, a la qual li corresponia prestar assessorament i elaborar els informes requerits en relació amb la reforma de l'autogovern i, específicament, en relació amb la reforma de l'Estatut d'Autonomia. Igualment, va prestar el seu suport als treballs de constitució del Memorial Democràtic i va participar tant en la gènesi com en la elaboració i tramitació de la Llei 10/2009, del 30 de juny, sobre la localització i la identificació de les persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista, i la dignificació de les fosses comunes. L'any 2007 va ser moderador en el "*Primer Col·loqui Internacional: Memorial democràtic*" que va tenir lloc a Barcelona i l'any 2008 va participar com a ponent en les "*Jornades de treball sobre fosses comunes i simbologia franquista*", que van donar lloc a l'obra col·lectiva del mateix nom. La seva particular visió del que hauria de ser regulat en un projecte d'aquestes característiques es fa ver palesa en l'article "*La Ley sobre la localización y la identificación de las personas desaparecidas durante la Guerra Civil y la dictadura franquista, y la dignificación de las fosas comunes. Un comentario crítico*" a l'obra col·lectiva "*Justicia de transición, justicia penal internacional y justicia universal*" (2010). Al final d'aquesta etapa, també va participar en els treballs necessaris per a la creació de l'Institut Català Internacional per la Pau 2009.

Des del 2011 fins al final va formar part de l'equip d'advocats de la Direcció General de Serveis Consultius i Coordinació Jurídica del Gabinet Jurídic, amb dedicació preferent als àmbits d'educació i interior. En aquests anys va continuar interessat en l'estudi dels nous fenòmens jurídics als que abocaven la globalització i les noves tecnologies, va col·laborar en diversos projectes d'investigació i va publicar alguns articles sobre les relacions entre Parlament i Govern, com són "*La qüestió de confiança*" (El País, setembre 2016) i "*Dos mesures per a desbloquejar la clausura del sistema polític*" (gener 2016), i "*La moció de censura i la censura de la moció*" (maig 2018), ambdós al blog de l'IDP.

En l'exercici professional, en la docència i la recerca universitària, va aflorar el seu interès per comprendre els processos jurídics no només en el context dins el qual s'emmarcaven, sinó per a descobrir les relacions socials que sovint romanen ocultes o no són fàcilment visibles. Darrerament, seguia interessat en l'estudi de les transformacions que fenòmens com la globalització i el constitucionalisme global, la irrupció de nous béns fonamentals i la imparable innovació científica i tècnica comporten sobre la igualtat com a condició per a una vida indissociable de la dignitat de la existència.

Octubre de 2020

L'Observatori vol agrair sincerament als seus membres, els professors Xavier Padrós i M. del Mar Pérez Velasco, la redacció d'aquesta semblança.